

**Відкрите заняття на тему :
« Малювання рослин з натури »**

Гурток « Барвінок »
(середня група)
керівник : Чорногор Т. М.

Тема: Малювання рослин з натури. Техніка холодний батік.

Мета: Формувати: практичні навички художньо-творчої діяльності, розуміння взаємозв'язку між образом, ідеєю та задумом.

Розвивати: творчу активність, пізнавальні інтереси учнів.

Поглибити знайомство учнів із декоративним мистецтвом світу, його символікою, оберегами. Ознайомити учнів з основними прийомами, робота майстрів.

Виховувати: почуття прекрасного, інтерес до історичної культури нашого народу, до перлин народної творчості.

Обладнання: рама, тканина, резерв, скляна трубка, анілінові фарбники, сіль, моче вина, пензлі, бісер, стрічки, картинок з видами рослин.

Тип заняття: практичне.

Методи проведення: лекція, бесіда, практична робота.

Форма проведення: комбінована.

Підготовка тканини: тканину спочатку треба випрати, потім висушити і випрасувати. На раму натягнути тканину та закріпити кнопками, і підготувати ескіз у кольорі. Натягуючи тканину на раму, необхідно простежити, щоб її натяг був не дуже сильним, бо інакше резерв, як правило, руйнується. Проте натяг не повинен бути і надто слабким, бо, провисаючи, тканина деформується, і малюнок спотворюється.

Підготовка резерву: Віск підігрівають і підтримають у теплом стані в емальованій або керамічній посудині (остання довше зберігає тепло). Резерв для роботи трубочками готують з гумового клею та бензину. Клей

розчиняють у бензині до густоти сметани і наносять контури на тканину скляною трубочкою. Після нанесення рідкого резерву бензин випаровується, а гумовий клей заходить у пори тканини і затримує проникнення водного розчину барвника з однієї площини в іншу.

Хід заняття:

1.Вступна частина.

Доброго дня ! Я вас всіх вітаю, добра, щастя , здоров'я бажаю !

Діти, скажіть, які символічні рослини в Україні ви знаєте?

(червона рута , мальва , конвалія, барвінок, волошка, калина .)

Що означають ці символи ?:

червона рута – це символ очищення;

мальва – це оберег нашої духовної спадщини;

конвалія – це символ дівочої чистоти, сором'язливості, весни;

барвінок – це символ радісної життєвої сили, вічності;

волошка – це символ святості, чистоти, привітності та чемності,

хлоп'ячої краси й добра;

калина – це символ вогню, сонця , неперервності життя, роду українців,

батьківщини;

(керівник показує зразки картинок з видами рослин)

А тепер, діти, оберіть вид рослини, яку ми виконаємо в техніці батік.

2.Основна частина.

Історія розпису тканини.

Мистецтво прикрашання тканин відомо з давніх часів. Було два засоби прикрашання – переплетіння ниток, і розпис (чи набійка). Такими були китайські тканини «кесе» у якому узор доповнювали розписом пензлем. Самою древньою з відомих розписів (2 тис. р.) був китайський розпис з

китайського захоронення. Він покритий темними фігурами, розфарбованими мінеральними фарбами. В Індії і Індонезії розпис використовувався для оформлення одягу. В Японії і Китаї розпис використовувався при створенні традиційних елементів інтер'єра: ширм і картин, повних поетичних асоціацій. Майстри використовували туш одного кольору створюючи красиві пейзажі. Пензель у руках художника то сильно і різко підкреслював одні елементи, то плавними і ніжними розпливами обмальовував інші. Обов'язково використовувалась асиметрична композиція, повна символічних знань, відтворювала привабливу неповториму гармонію. Зараз ми називаємо цю техніку вільний розпис. Сучасні версії ручного розпису тканини, спираючись на традиційні напрямлення підкріплені новими технологіями. З винаходом клейкого матеріалу, названого резервом, отримано нову техніку розпису – холодний батік. У древності було відомо декілька фарб, якими фарбувалися одяг з дуже тонкої вовняної та льняної тканини, а також шовка. Звичайно тканина прикрашалась орнаментами у вигляді смуг. Самою відомою фарбою був пурпур, який мав декілька відтінків: темно - бузковий, червоний і інші рослинні фарби.

Батік - це вид мистецтва здавна відомий в Азії, Африці, але особливого поширення і визнання набув на острові Ява. В Європі цей вид прикрашання тканини був поширений у минулому столітті. Батік став знову популярним в 30-ті роки XX ст. Це дуже кропітка техніка, але вироби дуже красиві. У техніці холодного батіка виготовляють декоративні текстильні вироби, які не потребують чистки і добре захищені від потрапляння води.

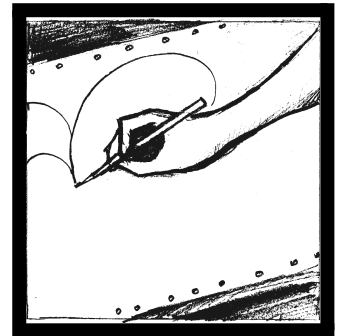
Чим же відрізняється холодний батік від інших видів розпису тканини? Холодна техніка батіку відрізняється від гарячої техніки своїми неповторними переходами, напливами, розтяжками тону, із кольора в колір і різноманітністю відтінків, а також особливостями своїх додаткових ефектів, які надають ще більшого неймовірного, вражаючого виду для

звичайного глядача. Також особливістю холодної техніки є те, що всі елементи намальованого сюжету або візерунків на тканині обводяться резервуючим составом, і тільки після просихання резерву композицію можна розфарбовувати аніліновими фарбниками. Гаряча техніка батіку більш складна, для її відтворення необхідний гарячий віск, великі об'єми розчинів фарбників, і в шкільних умовах виготовити виріб в техніці гарячого батіку майже неможливо.

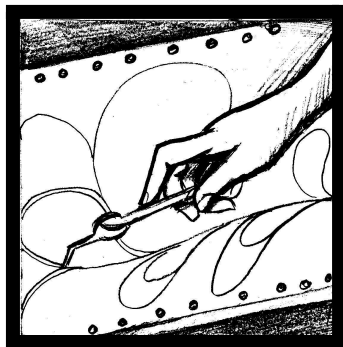
Роботу над батіком необхідно розпочинати в чіткій послідовності. (Робота з технологічною карткою. Обговорення етапів роботи. Повторення вивченого матеріалу, щодо засобів роботи пензлем, роботи аквареллю, розтягування тону, стилізації рослинних та зооморфних елементів)

Технологічна картка « Виконання батіку в холодній техніці»:

-З ескізу олівцем переносимо малюнок на тканину, натягнуту на раму та підготовлену належним чином;.

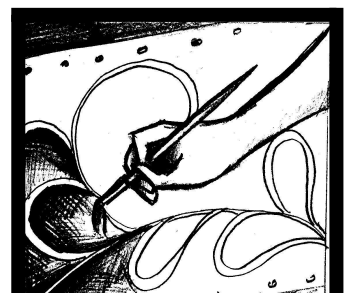

-При холодному батіку резервирующий состав наносять на тканину у виді замкнутого контуру

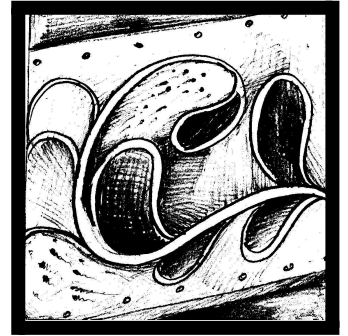

(за допомогою спеціальної скляної трубочки), в межах якого спеціальними фарбами за ескізом розписують виріб. Художні особливості цього способу розпису є в тому, що наявність обов'язкового кольору контуру і використання цього контуру для різних орнаментальних розробок надає малюнку графічність, чіткий характер. При цьому кількість кольорів, які використовуються для розпису, практично не обмежен;

-Для холодного батика використовується анілінові фарбники у вигляді порошку, їх розводять розчином

води з оцтом. Фарбу наносять по різному, це залежить від прозорості чи більш темного відтінку кольору. Світлий відтінок можна отримати з допомогою води: перед нанесенням фарби поверхню тканини змочити водою, а потім на кінчик пензлика набрати фарбу і обережно нанести мазками. Для більш темного кольору поверхню попередньо не змочують, а одразу наносять фарбу пензлем;

-Додаткові ефекти допомагають виправити чи

прикрасити роботу. Сіллю можна посипати ті частини

батику де мало вологи, сіль поступово втягує в себе воду разом з фарбою і на тканині залишаються темні цятки. Мочевина використовується в більш вологих місцях, для

висвітлення поверхні до білого кольору;

-Після просихання батику, його можна декорувати різними художніми засобами: вишивкою бісером, нашиванням бусин, розписом акриловими фарбами;

-Готовий батик можна залишити на рамі, якщо він є станковим виробом і призначений прикрашати інтер'єр, або зняти з рами та обробити, якщо це елемент одягу або ужитковий текстиль (скатертина, подушка і т. ін.).

Практична робота учнів.

Діти приступають до роботи. Керівник підходить до кожного, допомагає, підказує.

Фізкультурна хвилина.

-А тепер нам слід трошки відпочити :

Встали діти всі рівненько

Підтягнулися бистренько.

Раз, два, три, чотири, п'ять.

Будем разом присідать.
Потім встали поскакат,
Вправо , вліво і вперед,
Відпочили , взяли й сіли ,
Будем знову працювать.

3.Заключна частина заняття.

Завершуємо роботи, залишаємо їх на просушування. (Виставка виконаних на занятті робіт, керівник проводить аналіз учнівських робіт)
Під час обговорення учнівських робіт потрібно акцентувати увагу учнів на кольору, це передаванні освітленості.